

AN 8.63– PTS: {A iv 299}

Sankhitta Sutta

Tóm Yếu (Tứ, Niệm, & Định)

(TKN Giải Nghiêm dịch từ bản Pali-English của Tì Khuru Thanissaro.

Ghi chú của thầy Thanissaro: Kinh này quan trọng ở chỗ nói thẳng rằng phép tu Tứ Niệm Xứ là một hình thức tu định, mà mức nhuần nhuyễn là các bậc thiền định (Jhana.)

Khi ấy, một tì khuru đi đến chỗ Thế Tôn, đến nơi, sau khi đã đánh lễ Ngai, bèn ngồi sang một bên. Trong khi ngồi đó, vị tì khuru nọ bạch Thế Tôn: “Nếu Thế Tôn có thể vì con mà giảng Pháp ngắn gọn, - để sau khi nghe Pháp từ Đức Thế Tôn rồi, con có thể sống một

mình, ẩn dật, bất phóng dật, nhiệt tâm, và quyết chí - thì thật quý biết mấy.”

“Nhưng những kẻ vô dụng cũng thỉnh cầu như vậy, được nghe Pháp rồi, họ lại nghĩ là họ cần phải bám sát sau lưng ta.”

“Xin Thế Tôn hãy vì con mà dạy Pháp yếu! Xin Thiện Thệ hãy vì con mà dạy Pháp yếu! Có thể con sẽ hiểu được lời Thế Tôn. Có thể con sẽ trở thành người thừa kế lời dạy của Thế Tôn.”

“Vậy thì, tì khuru, thầy cần tự luyện tập cho mình như vậy: ‘Tâm ta sẽ vững trú nội tại, và an tĩnh. Không một phẩm chất ác, bất thiện nào - một khi móng khởi – có thể còn chi phối tâm ta được nữa.’ Thầy cần tự luyện tập cho mình như vậy.

“Sau đó, thầy cần tự luyện tập cho mình như vậy: ‘Từ tâm (thiện ý) – như một tâm-giải-thoát (phép giải thoát nhờ tu tập tâm ý/định) - sẽ được tu tập, hành trì, giao cho cầm cương và xem như nền tảng, đặt nền móng, làm cho kiên định, củng cố, và khéo thọ trì.’ Thầy cần tự luyện tập cho mình như vậy. Khi đã phát triển định này theo cách đó rồi, thầy hãy phát triển định ấy với tâm (ý hướng tới đối tượng) và tứ (cân nhắc, đánh giá); thầy hãy phát triển định ấy không có tâm, nhưng có chút ít tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tâm, cũng không có tứ; thầy hãy phát triển định ấy với hỷ đi kèm... không có hỷ đi kèm... với lạc ở trong;^[1] thầy cần phát triển định ấy với xả ở trong.

“Khi định này đã được thầy phát triển như vậy, làm cho thuần thực như vậy rồi, thì thầy hãy tự luyện tập cho mình như vậy: ‘Tâm bi— như một tâm-giải-thoát (phép giải thoát nhờ tu tập tâm ý/định)... Tâm hỷ (biết quý giá trị) — như một tâm-giải-thoát... Tâm xả (thản nhiên) — như một tâm-giải-thoát - sẽ được tu tập, hành trì, giao cho cầm cương và xem như nền tảng, đặt nền móng, làm cho kiên định, củng cố, và khéo thọ trì.’ Thầy cần tự luyện tập cho mình như vậy. Khi đã phát triển định này theo cách đó rồi, thầy hãy phát triển định ấy với tầm và tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tầm, nhưng có chút ít tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tầm, cũng không có tứ; thầy hãy phát triển định ấy với hỷ đi

kèm... không có hỷ đi kèm... với lạc ở trong; thầy cần phát triển định ấy với xả ở trong.

“Khi định này đã được thầy phát triển như vậy, làm cho thuần thục như vậy rồi, thầy hãy tự luyện tập cho mình như vậy: ‘Ta sẽ duy trì sự quán thân trong chính thân - nhiệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm - gạt sang một bên những tham ưu đối với thế gian.’ Thầy cần tự luyện tập cho mình như vậy. Khi thầy đã phát triển định này theo cách đó rồi, thầy hãy phát triển định ấy với tâm và tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tâm, nhưng có chút ít tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tâm, cũng không có tứ; thầy hãy phát triển định ấy với hỷ đi kèm... không có hỷ đi

kèm... với lạc ở trong; thầy cầm phát triển định ấy với xả ở trong.

“Khi định này đã được thầy phát triển như vậy, làm cho thuần thục như vậy rồi, thầy hãy tự luyện tập cho mình như vậy: ‘Ta sẽ duy trì sự quán thọ trong chính thọ... quán tâm trong chính tâm... quán các phẩm chất của tâm trong chính tự thân của chúng - nhiệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm - gạt sang một bên những tham ưu đối với thế gian.’ Thầy cần tự luyện tập cho mình như vậy. Khi thầy đã phát triển định này theo cách đó rồi, thầy hãy phát triển định ấy với tầm và tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tầm, nhưng có chút ít tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tầm, cũng không có tứ; thầy hãy phát triển định ấy với hỷ đi

kèm... không có hỷ đi kèm... với lạc ở trong; thầy cần phát triển định ấy với xả ở trong.

“Khi định này đã được thầy phát triển như vậy, làm cho thuần thục như vậy rồi, thầy hãy tự luyện tập cho mình như vậy: ‘Ta sẽ duy trì sự quán thọ trong chính thọ - nhiệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm - gạt sang một bên những tham ưu đối với thế gian.’ Thầy cần tự luyện tập cho mình như vậy. Khi thầy đã phát triển định này theo cách đó rồi, thầy hãy phát triển định ấy với tầm và tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tầm, nhưng có chút ít tứ; thầy hãy phát triển định ấy không có tầm, cũng không có tứ; thầy hãy phát triển định ấy với hỷ đi kèm... không có hỷ đi

kèm... với lạc ở trong; thầy cầm phát triển định ấy với xả ở trong.

“Khi định này đã được thầy phát triển như vậy, làm cho thuần thục như vậy rồi, thì bất cứ đi đâu, thầy cũng sẽ đi trong thoải mái an nhàn. Bất cứ đứng đâu, thầy cũng sẽ đứng thoải mái an nhàn. Bất cứ ngồi đâu, thầy cũng sẽ ngồi thoải mái an nhàn. Bất cứ nằm đâu, thầy cũng sẽ nằm thoải mái an nhàn.”

Vị tì khuru kia, sau khi đã được cảnh tỉnh bởi lời cảnh tỉnh của Đức Thế Tôn, bèn từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ Đức Thế Tôn. Vị ấy đi nhiều quanh Thế Tôn, với tay phải hướng về Ngài, rồi lui ra. Rồi, sống một mình, ăn dật, không phóng dật, nhiệt tâm, quyết chí, chẳng bao lâu tì khuru ấy chứng đạt &

an trú nơi cứu cánh cao tốt của đời sống phạm hạnh - vì đó mà những người tại gia bỏ nhà bước sang đời sống xuất gia không nhà một cách chân chánh, - tự mình thông đạt cứu cánh ấy ngay bây giờ & ở đây. Vị ấy biết: “Sự sinh đã tận, đời sống Phạm hạnh đã hoàn tất, việc cần làm đã làm. Không còn thêm gì ở thế gian này nữa.” Và như vậy, vị ấy trở thành một người nữa trong số các vị A La Hán.

[1] Hỷ: mừng, như khát mà trông thấy nước. Lạc: sự thoả mãn, như khát mà được uống nước rồi. [GN]